

Հաֆթաւորդ ընր աշտը մը, տօղրու
յհանէտէ տիր, . . . արթըդ պունտան
նրաւորն թարթիք իթմէք հաճէթ տէ,

Կրն հափթաւաւ պիւր թէճէմիւ ի թողք-
լի բի մեճիստե սքօնթօ ֆիւհաթը⁰/0 Կ է
էնտիբիւթի տիւր :

թիւերն, Մեքսիք քանի՞ մարդիկ պիտի գործադրեն անիկայ, Հիմայ կը հարցնեմ, ձեզմէլ քանի՞ մարդիկ իրենց ուղղակի չափէն եւ գուարճութենէն անդին ուրիշ բարձր պարտաւորութիւններ չստնան աստիճան աջնպիսի բարի ոգի մը ունին, որ եթէ կարող ալ ըլլան, հասարակաց որ եւ ինչ օգուտ կար բարիք առ ոտն չպիտի կոխեն՝ կամ անոր չհակառակին թէեւ բարկանան, թէ եւ նոյն բարիքին երեւեմ անձնական շնաս նշմարեն, անհնազիտ ըլլան, թէեւ նոյն բարիքը մերժեցէն չա՞ն կամ ընդունեցէն չէաս տեսնեն։ Փառնի մարդ կ'այ սասանի. ա՜հ աստիք պիտի գործադրեն, Աստիք հանէ. մնացածը դիւր սահմանադրութեան գործադրութեանը հակառակ կողմը. լեզունին ինչ որ ալ խօշոր, Եւ այս մնացածները ո՞րքան չատ պիտի ըլլան, Հիմայ սահմանադրութեան տեսար որ մեր ափը գրուեցաւ (որուն համար ես համազօրեմ չեմ թէ ձեռքերնէս առնուելուն պատճառը մենք չենք) գործադրութեան լիակատար արտօնութիւնով. արդ այսքան հակառակորդ բազմութեան ներկայութեան մէջ սահմանադրութեան գործադրութիւնը ի՞նչպիսի պիտի յաջողի Ուրեմն մեր մէջ սահմանադրութեան կենտրոն տեսարակին առնուելուն կամ տրուելուն վրայ չկայանար, որով բոլոր մարդ կը զբաղի կը կենայ վեր ետեղը, հապա պիտի մէջ մօծ մասին կեղծաւորութեանը եւ անոր գործադրութեանը դէմ հակառակութեանը վրայ կը կայանայ այս կենտրոն, Վերջուր երեսանց կեղծաւորութիւնը իսկ ներսանց անոր գործադրութեանը հակառակութիւնը, ա՜հ ասն կէտին ունեցար Սահմանադրութիւնը ։

Կուզէ՞ք սահմանադրութիւն գործադրել.
չունի՞ք հակառակութիւն ազգիկ կամ հա-
սարակաց օգտի :

Թողէ՛ք այն տեսորդ գաւառ վրայ լլայլաւ հեծե՛լի ըսեմ նոր սահմանադրութիւնը, որ, առանց որոշ միւսին հաստատութիւն բնհնարէ եւ որուն համար դուրեքէն մէկը ձեզի չհասկառակիր, եւ այս կէտերն ընդ, կատարեցէ՛ք ըսի, ոչ, անոր մէջ ձեզի չընելու գործեր չպիտի առաջարկեմ, այլ չընելու բաներ պիտի ըսեմ, Ահաւասակ տալիքս Թէ որ հասարակաց չափը կը սրի՛ւք, մտքերնիդ դէ՛ք ազդին մէջ հասարակաց փնտռագործելու ըսն ու ինն՛ի թէ եւ ասով անհնգեալ եւ, չա՛նէ զրկուի՛ք. ինչ ընէի, հասարակաց փնտս չդպի՛ր ըսի՛ նէ, տունս պիտի աւրեր ըսելով, եթէ բռնուած ես, ինքքնինքդ ուսի՛ր չի՛ղցով ազատե՛ք թան հասարակաց փնտս տալով։ Ազգիդ չարիք հասցնելու գործի մէջ ուրիշ մարդոց մի ընկերանաք, ինչ ըսեմք եթէ չընկերանանք, մեղի դէմ թշնամի կը յարուցանեք ըսելով, Աս կանոնին կրնայ համբերել։ Թէ ոչ չէք կրնայ համբերել, ու՛ր կը փութեք սահմանադրութիւնը.

Մի կործանեք ինչ որ արդեն հասարակաց օգտին համար հաստատուած կը դանձը, երբ որ կը բարկանայ, կամ նախատինք մը կը կրէք: Վրէժխնդրութիւնը թէ եւ երբեք ներելի չէ, բայց թէ որ վրէժ պիտի առնէք, ուրիշ կերպով առէք, քանթէ հասարակաց շահը փնտսելով, որ վատութիւն է: Հասարակաց կամ ազգիկ գործոց մէջ մի օգնելու եւ անհոգութեանը ուրիշ վատանալով հաւանութիւն մի տարանանկ իրեքու, որ չիս հասկընար, որ քաց ու համարձակ չեն գործուիր: քանզի առով անհոգութիւնաւ կրուսթակարդ մը լարած ըլլայ հասարակութեան կամ ազգիկ շահուն եւ յառաջդիմութեան: Դը դէմ, որով զանիկայ ազատութեւ ձեռքդ չէ: Տե՛ս առաջ շննելու րան է:

Իրը որ ձեր գործառնութեանց մէջ ա-
նանկ պատահի որ ձեր ազգայիններէն մէկը
պիտի զորացնէ՞ք կամ չահեցնէ՞ք, մի բնու-
թէք անասն չայիք, որ գիտէք ի՞նչ ձեզմէ
ասած նոյն գործութիւնով պիտի դառնան ու
հասարակաց շահերը քնասին, Թէ որ այս
կանոնը չպահէք, ուղղակի կերպով շինած
նիւք, անուղղակի կերպով քակած պիտի ըլ-
լաք, մէկ ձեռքով ինտանիդ՝ միւս ձեռքով
քակող պիտի ըլլաք՝

Թէ որ հասարակաց շահը կը օրէնք. մի
ծածկէք ձեր բարի գաղափարներն ու փոր
ձառութիւնները երբ որ ազգային իրերու
համար ձեզմէ կը սպանանջուկ զատնոյ
այստեղ, որ պարտաւոր էք եղածին պէ-
նքիբայցանքն, ո՛ր թէ՛ չհեղձին պէ՛ս զս-
նագայն ավանտուրանոց աղտաւ. որոն-
չարեաց չարուհակութեանը գործիք կըլլա-
նի հոլածէք սպէն բարիք բնիլու ունիա-
տողները՝ տանելու յօժար բլրախուն համա-
աննոց լեռեր ծանրացնելով, բրածնիբուն-
նիտոք քոնակութեան ել ելով կամ ծաղ-

ընելով, Մինչդեռ դուք անոնց ըրածէն ա-
ւելին եւ լաւագոյնը չէք կրնար կամ չէք
ընել :

Ազգերնուզ օգտին աշխատողներուն թէ՛ որ բարի խրատ չէ՞ք տար կամ զմայլի՞ր վար խրատներ մի տաք՝ եւ կեցնելու, Սաւարըը (միւստի փանոսեան) ա՛նէն օր կը նեղուի այսպիսի խրատներով, որը կըռէ իրեն ինչո՞ւզ պէտք է, որը կըռէ թշնամի կըստանաւ որը կըռէ վտանգի կը հանդիպիւ, եււ, ինչո՞ւ, ոչ թէ իրենց համազգիները սիրենուն համար, հապա ղեւ ազգային կամ հասարակաց բարիքի զգացում չունենալուն համար է, Կիսիցք որ այս խրատները տուողները ձեզի պէս Սահմանադրութեան բարեկամներ են. անիկա թէ՛ որ իրենց անմեակամ օգտին համար ընէ՛ր նոյն աշխատանքիւնները՝ սոյն խրատները պիտի տային :

Հանգեմաներնուզ մէջ եւ հրապարակաւ ձեռքի հետ ընկերանալով՝ ձեռքի համար եղբոր պէս աշխատանքներ իէ որ չէ պատուեալ, գննողն մի նախաժեշտ այն սքեղ լայց մեր մէջ՝ հնչեցած գաղափարով իէ. եթէ խելացի ու արժանաւոր մարդիկ ըլլային՝ այսպիսի հասարակի հանդէսներու եւ ընկերութիանց չէին զիջւներ: Քանզի ձեռ աշայէս ընելովը իր պատահւ լարողը մարդիկը կը կորնչէրնէ հասարակաց ծառայելն: Ո՛րքո՛ւ, եթէ այսպէս չխորհնէնք, այսօր ձեռ հանդէսին մէջ ձեռներկու ուրիշ շատեր չի՛ պիտի ընկերանային, որոնց տեր կայ. յու՛ր իւրը փախաբեկ եւ օգտակարը ձեռքի:

Թէ՛ որ գլուք պատարաստ չէ՛ք աղդին նամար
գոնողութիւն ընէ՛, գոնէ՛՝ երբ նասարակաց
պաշտօնակց ընտրելու կանուխնք, մի ընտ-
րեք աշնկախ անձինք, որ բացէ ի բաց կար-
ծիքներն կը յայտնին թէ՛ նասարակաց շահու
նամար աննական չա՛ր փասնգի են՝ յար-
կելու սկզբունքը չըլլար, աս մեղք է. որ
կը պահանջին թէ՛ նասարակաց բարիքը երկ-
րորդական եւ երրորդական տեղը պիտի դա-
սեն, որ չին ընդունիր թէ՛ իրենց աննական
փնաջն աւելի կարեւորութիւն պիտի տան
նասարակաց փնաջն, եւ բացարձակապէս
կը խոստովանին թէ՛ պաշտօնն ան պայմա-
նաւ պիտի փառեն, որ գէլի նրբոր ննզի գան-
յաւել նասարակաց օգուտը պիտի զան-
բան իէ իրեց աննական չա՛ն ու ձա՛ն-
գրաստութիւնը :

Աւելի շարունակե՞մ ասոնք . թէ որ ասոնց եւ ասոնց նման հակառակորդի գործերէն կամ անտարբերութեան զիրքէն ետեալուից եւ ուրիշ բան մ'ալ չընէք , որ՝բայ արդեւքներ վերցուած կըլլայ : Ես չեմ առաջարկեր որ ներգործական բարիքներ չընէք , այլ կրտսի որ մեր մեծ մասը խէ՛ղ անս մը չընեն , եւ իրենք իրենց այս անս մասնադաժիւնը միայն պահեն , յաւակնուէ՛ք որ ազգը հիմակուընէ շատ աւելի քարիք վայելէ : ու վերջապէս այս օրուան հանդէ՛սն նպատակն եղող Սամանադրութիւնն ալ ճառատաւոր , իսկ որչափ ասուն որ հասարակաց օգտին մէջ մէկ պտտառանցութեամբ կերպով կը հակառակինք . երեսանց ինչ ալ որ ընենք , խօսինք , երկնք , պարենք կամ ճառենք , կեցածու որ ու հակառակորդ եղած կըլլանք Սամանադրութեան : կամայ կամայ պիտի հակիրեանք որ Սամանադրութիւն չօշոնեանալուտ յանցանքը մերն է եղեր , օր՝թէ Տէրութեանը , անոր պործադրութիւնը մեր անձնուրանն է : անոյս ընթացքը յայտնարկուն համար ոսկեաւ անկեղբարայ չսիրեննիս է եղեր բուն պատճառը , Այլ չափ խօսքս չատերուն էր : Հիմա քիչերու ուղղելով կրտսի այս քիչերուն օրաց կենացը չափելու իրենց հակառակաց ըրած ծառայութեան արդիւնքնելով արդէն վարդարուած է , եւ որոնք անկեղծաբար կը սիրեն Սամանադրութիւնը : Կուք ասկաւաժիւն էք բայց մի յուսահատիք . Քանի որ մէկ կողմ մտնէ երեւոյթներու չիտրուելով , Դեռ ձգտալով զիրք եւ դժուարութիւնները մրտաքիւնէդ չէք ճաննիր . միւս կողմանէ ձեռք իւր անկցընելու վանք չթուրաք . իսկ կապէ հասարակաց բարիքը եւ Սամանադրութեան գործադրութիւնը սիրողներն աւելցուելէք : Կս տարակոյտ չունիմ թէ՛ աս հանդէք , որուն համար խիտտ ակնարկութիւններ բրի , այսչափն ալ ձեր վանից արդիւնքն է . թէ եր կարող չէք եղեր ձեռքալաքքին հոմանիւտ , այսչափ որ արիւնքն ներու յաջողած էք . ասկաւ մեծ յոյս կուտայ մեզի . Յուսում թէ եթէ միշտ անս տուն զերեզման չիջնենք , ձեր վանքով դատարի մայիս 23 ին այս դաշտին մէջ ասուորայիս խօսքեր խօսելու կարող պիտըլլանք :

ԲԱՍԹԻՅԼ ՏԻԺԷՍԹԻԿ

ՏԸ ԼԱԳԹԱԹ ՏԸ ՍՈՒՏ Է ՏԸ ՄԱՆԵԷՉ

ՏԸ ՊԻՐԷՆ ՏԻՒ ՊԻՒՍՍՈՆ

[illegible][illegible]

Մեղքերւ բառիմէլոյ, Թամբէ չայւ, իմեմորէքլէի իրոմէի Իտէ Եղլարաւ վազու պուտն Տէր նեղի պորդալուղար ինն եննի զէ Տէրեմիք սառնթը թայիթի գառնայարն ետէ մուկաթբզ պտէ մուկաթեմոր պու: Մեղքերս մուկաթնն թերթիպալմորս Վնէ եռու եւ զէ սայիթ մտնն սուլարէ Ենգայարը մէկնուս պուլունսուղունստն, քեսֆֆէ Տէրեմիք թահին իմեմորստիլէր: Պառնուն կալլըմ մուկաթննթը, կաթրիլի: կաթրլալի, կազ կիւնի կէմէտի, մտն շիրքնիլի, իմեմորս սուրս իրծիմքա կէմէտ, Տաղմ իմեմորիք կիւնիպիւ, զէ մտն աղբորաբնս կէտրիւմէտն տիւ:

Պուստար Տեր ունաւեթտէ Մ. Վէլիշ զէ գումար Կանգիւք պիւստերէր, Տէլլա Սուտա
զէ Ծաննի էնգաթանէրինտէ սաթըմադտա տրը :

ԲԼԻՆՆԱՅԻՆ ԵՄՈՒՄՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

ՍԻՐՈ ՏԸ ՐԷՖՈՐ ԻՕՏԷ

ԿՐԻՄՕ ԳԷ ԳՈՒՄԲ . ՓԱՐԻՍՏԷ ԷՃԶԱԾԸ

[illegible]

Տեղի ունեցող իրադարձությունները հետևյալ կերպ են բացատրվում:

Պռնշլար Տէր սէստեթոէ Մ. Վէլիշ վէ գումը. կանգիւք պիբատերէր, Յէլիս Սաւտա
վէ Իրաննի էճգախանէյերինստէ սաթըլմազտա տըր:

ተ ሊ ሁ ን ሁ ቱ

[illegible]

Սկզբնական քերականության հարցի լուծումը, առաջին տիրույթների վերաբերյալ (աղբյուր) տե՛ք ու թույլ եմ խնդրել, զե տալե՛ք ձեր ըզգալը օրանալըն ու տիրանին երեւերին զգա՛նք թե՛ օրանալի զագ օրանալն հեղեթ, դաե՛թ տեղգաթ օրանաա պրին ըըլմանագ իւզբե, տեղ Գըլմագ զե տալե՛ք ֆեմ. զե ընեաեթն էնագ զ Գըլուհ զե թեղեթ. լի աե՛նաաան թե՛ տալիս իմմե, զե տալե՛քն իսա. Գըլմաթնա, եաեթ երլերնուե օնալը, պրին Գըլմաթն տեղ իրա իրեթն հալե երլերնին Գըլագ, զե տալեթի ֆեմ թեմագլմաեա, զե բաա. նըլը զե սեաեհանմը օրան տալեթն բաա զե բր. ընե ըզգալը, ձե՛վեթն Գըլմաթնին թե՛նաթ տե՛քն, զե աղըն ֆեմա Գըլուալըն իսա՛ն

Թմաբույր վե աթորն վե լաթիթեան զպէթիւ լա-
նիք վե բուն վե աղապետի վե խաֆիք եւմե
հետիկի վագըմտա պիր զարար ու հինան վերադ
վա եւսն վե սոսում գունու տիշեր եւթագատ
ճաթ իյեմլերի իան օրունու :

ቁ . ፩ . ፳፻፲፱

ՏԻԿԻՆ ՄՈՆՍՈՐՕ

Աղեքանդը Տիւմայի Տիկին Մոնսրօ ա.
նուն վէպին Հայերէն թարգմանութեան եր.
րորդ թերթն այ հրատարակուիլ սկսած է

Արտոյշ գործը 6 հատորներէ պիտի բազկանայ. առաջին հատորը ամօրշաջած առանձին թերթի մը ձևի պիտի ստիլ բաժանուի շաշորը պիտի պարունակէ թարգմանչին եւ հրատարակչէ ընկերութեան ապշարարութիւնները. Ամեն չորեքբարթի եւ չարանօրերը 16 երեսներէ բաղկացաւ. թերթի մը պիտի հրատարակուի. բաժանորդաց համայնութեան թերթին զինքն ԱՊ փարայն կանխիկ վճարելի. իսկ բաժանորդ չեղողներու համար 30 փարայն. Գաժանորդաց բաժնու ցանկը պիտի ձևեն յունիս 7 րաց պիտի ձևայ. Բաժանորդ գրութեան տեղն է մի փայտեղանակութեան գործատեանակը Աշգիւր-լաւ քիտնապարտը թիւ 24.

Ար յուսանող որ՝ քնիթ երգասէր հասարակութիւնը ինչպէս ուրիշ հրատարակութեանց հոգեպէս ալ այս բնափր գործին ի ձեռնարկութիւնը չի դառնար :

Մեկ գիրք իր թիվը հասցնելով, հերթը կգրվի 800,000, 700,000, 600,000, 500,000, 400,000, 300,000, 200,000, 100,000 և ֆրանկ պահանջող, էկզիբիտ պիտանի մեզ պիտանի գրվելով պիտանի պիտանի պիտանի պիտանի պիտանի 10 ֆրանկ վե հախառն էն չու